

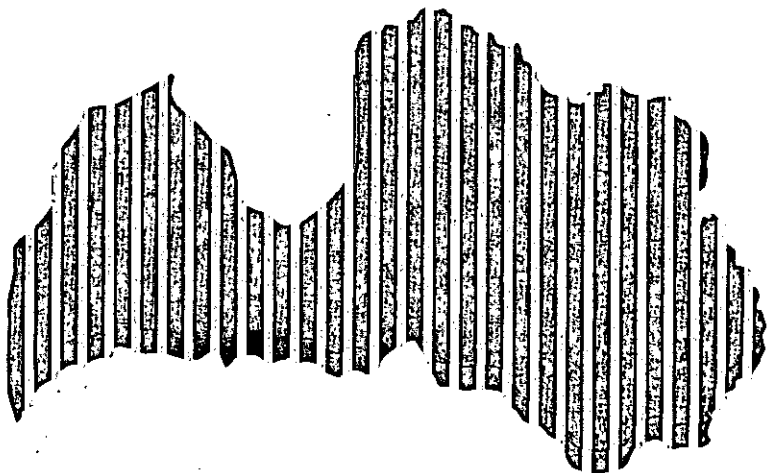
Date Printed: 04/21/2009

JTS Box Number: IFES_65
Tab Number: 98
Document Title: Centralas velesanu komisijas..
Document Date: 1998
Document Country: Latvia
Document Language: Latvian
IFES ID: CE00938

* 5 C E 5 6 F 2 F - 0 E 4 4 - 4 6 F 1 - 8 D B A - 2 D 2 E 0 3 F 3 4 B E 7 *

7. SAEIMAS VĒLĒŠANAS

**Centrālās vēlēšanu komisijas instrukcijas
par vēlēšanu iecirkņa komisijas darbību
un balsu skaitīšanu Saeimas vēlēšanās**

INSTRUKCIJA Par vēlēšanu iecirkņa komisijas darbību Saeimas vēlēšanās

1. Vēlēšanu iecirkņa komisija (turpmāk — iecirkņa komisija) darbību Saeimas vēlēšanu sarīkošanā uzsāk Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā termiņā un šo darbību organizē likuma «Par pilsētu, rajonu, pagastu vēlēšanu komisijām un vēlēšanu iecirkņu komisijām» III nodaļā noteiktajā kārtībā.
2. Iecirkņa komisija nodrošina, lai vēlēšanu telpās būtu iekārtotas un apgādātas ar visu aizklātai balsošanai nepieciešamo āprikojumu.
3. Aplokšņu iemešanai jāgatavo viena vai vairākas vēlēšanu kastes. Tām jābūt neizjaucamām, viscaur cieši noslēgtām, ar spraugu virspusē un atveramu vāku. Līdzīgi gatavojamas arī mazākas kastes, lai varētu organizēt balsošanu vēlēšanu atrašanās vietā, ja viņi veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās.
4. Vismaz 10 dienas pirms vēlēšanu dienas iecirkņa komisija:
 - 1) izliek redzamā vietā paziņojumu par komisijas darba laiku;
 - 2) izliek redzamā vietā priekšvēlēšanu programmas un paziņojumus ar visu vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstiem;
 - 3) nodrošina, lai vēlētajiem būtu pieejamas Saeimas vēlēšanu likumā norādītās ziņas par deputātu kandidātiem;
 - 4) pieņem to vēlētajū rakstveida pieteikumus, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās, un registrē tos īpašā žurnālā.
5. Vēlēšanu iecirknī saņemtās vēlēšanu zīmes un aplokšnes līdz vēlēšanu dienai glabājamās policijas vai Zemessardzes uzraudzībā.

6. Vēlēšanu dienā iecirkņa komisija atver vēlēšanu telpas un ielaiz tajās vēlētājus no pulksten 8.00 rītā līdz pulksten 8.00 vakarā.
7. Pēc vēlēšanu telpu atvēršanas tajās tiek ielaisti pilnvarotie novērotāji no politiskajām organizācijām (partijām) un to apvienībām, kā arī šo organizāciju (partiju) vai apvienību teritoriālajām struktūrvienībām, kurām ir juridiskās personas tiesības, kā arī Centrālās vēlēšanu komisijas locekļi vai tās pilnvarotas personas un attiecīgās republikas pilsētas vai rajona vēlēšanu komisijas locekļi. Pilnvarotajiem novērotājiem ir vajadzīgs attiecīgs rakstveida pilnvarojums.
8. Pēc vēlēšanu telpu atvēršanas iecirkņa komisija sāk rakstīt vēlēšanu gaitas protokolu, atzīmējot tajā visus starpgadījumus un traucējumus, kā arī vēlētāju sūdzības, protestus un sakarā ar tiem pieņemtos lēmumus.
9. Pirms vēlēšanu sākuma iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs komisijas, kā arī pilnvaroto novērotāju klātbūtnē pārlicinās par to, vai vēlēšanu kastes, kurās paredzēts iemest vēlēšanu zīmes, ir tukšas. Pēc tam vēlēšanu kastes aizzīmogo un par to izdara atzīmi vēlēšanu gaitas protokolā. Ja pilnvarotie novērotāji nav ieradušies, vēlēšanu kastes aizzīmogo pirmā vēlētāja klātbūtnē.
10. Iecirkņa komisija pārlicinās, vai atnākušās personas ir vēlētāji, kuru pasē nav atzīmes par attiecīgās Saeimas vēlēšanām, izņemot 12.punktā paredzētajos gadījumos.
11. Vēlētāja personu apliecinošs dokuments ir Latvijas pilsoņa pase. Ārvalstīs dzīvojošie vēlētāji uzrāda Latvijas pilsoņa pasi vai Latvijas Republikas pilsonības un migrācijas institūcijas izdotu reģistrācijas lapu ar vēlētāja personas kodu.
12. Kopā ar vēlētājiem, kuriem ir fiziski trūkumi un kuri tādēļ personiski nevar izdarīt atzīmes vēlēšanu zīmē, tiek ielaisti viņu ģimenes locekļi vai kāda cita persona, kurai vēlētājs uzticas. Šī persona pēc vēlētāja mutvārdu norādījumiem izdara atzīmes vēlēšanu zīmē, kā arī parakstās balsotāju sarakstā, un par to balsotāju sarakstā izdarāma atzīme.

13. Iecirkņa komisija balsotāju sarakstā ieraksta vēlētajā vārdu, uzvārdu, personas kodu, kā arī izdara vēlētajā pasē, 14.lappusē, vai arī šīs instrukcijas 11.punktā minētajā reģistrācijas lapā atzīmi par attiecīgās Saeimas vēlēšanām.
14. Pirms vēlēšanu zīmju un aplokšnes saņemšanas katrs vēlētājs parakstās balsotāju sarakstā.
15. Katram vēlētājam iecirkņa komisija izsniedz visu vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes un īpašu aploksnī, kura apzīmogota ar iecirkņa komisijas zīmogu. Atsevišķu vēlēšanu zīmju izsniegšana ir aizliegta.
16. Ja vēlētājs pirms vēlēšanu zīmes ielikšanas aploksnē un tās aizlimēšanas šo vēlēšanu zīmi vai aploksnī ir sabojājis, iecirkņa komisija izsniedz tās vietā jaunu vēlēšanu aploksnī vai jaunas visu vēlēšanu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu zīmes, izdarot attiecīgu atzīmi balsotāju sarakstā.
17. Iecirkņa komisijas locekļiem aizliegts aģitēt vai ieteikt balsot par vai pret kādu kandidātu vai kandidātu sarakstu. Iecirkņa komisijas loceklis nedrīkst izdarīt atzīmes tiem vēlētājiem izsniegtajās vēlēšanu zīmēs, kuri fizisku trūkumu dēļ paši nevar balsot.
18. Pēc tam, kad vēlētājs ir izdarījis savu izvēli, vēlēšanu zīmi ielicis aploksnē un aizlimējis, viņš iecirkņa komisijas locekļa klātbūtnē personiski iemet aploksnī aizzimogotā vēlēšanu kastē.
19. Vēlēšanu zīmes un aplokšnes vēlēšanu dienā var saņemt un nodot tie vēlētāji, kuri ieradusies vēlēšanu telpās līdz pulksten 8.00 vakarā.
20. Iecirkņa komisija vēlēšanu dienā turpina pieņemt rakstveida pieteikumus par balsošanu vēlētajā atrašanās vietā no tiem vēlētājiem, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās, kā arī no šo vēlētāju pilnvarotām personām. Pēc pulksten 12.00 pieņemtos pieteikumus iecirkņa komisija apmierina, ja ir iespējams ierasties vēlētajā atrašanās vietā līdz plkst. 8.00 vakarā.
21. Lai izvairītos no vairākkārtējas izbraukšanas uz vienu un to pašu vietu, organizēt balsošanu vēlētajā atrašanās vietā ieteicams pēc pieteikumu

reģistrācijas pabeigšanas. Komisijas locekļus vēlēšanu organizēšanai vēlētāja atrašanās vietā izraugās iecirkņa komisijas priekšsēdētājs, un šiem komisijas locekļiem izsniedz aplokšnes un vēlēšanu zīmju komplektus atbilstoši pieteikumu skaitam. Citu vēlētāju balsošana ārpus vēlēšanu telpām nav pieļaujama.

22. Balsošanā vēlētāja atrašanās vietā var būt klāt pilnvarotie novērotāji.
23. Balsošanas laikā vēlētāja atrašanās vietā jānodrošina aizklātība.
24. Vēlētāji, kuri balso savā atrašanās vietā, ierakstāmi atsevišķā balsotāju sarakstā, un aizlimētās aplokšnes iemetamas atsevišķā aizzīmogatā vēlēšanu kastē.
25. Iecirkņa komisija nodrošina kārtību vēlēšanu telpās, kā arī to, lai vēlēšanu telpās un tuvāk par 50 metriem no ieejas šajās telpās nenotiktu vēlēšanu brīvības ierobežošana, kārtības traucēšana un agitācija.
26. Sūdzības par vēlēšanu norisi vēlēšanu dienā var iesniegt iecirkņa komisijas priekšsēdētājam, kurš tās reģistrē īpašā sūdzību reģistrācijas žurnālā. Jebkuru sūdzību iecirkņa komisija nekavējoties izskata un dod atbildi iesniedzējam, izdarot atzīmi sūdzību reģistrācijas žurnālā.
27. Ziņas, ko iecirkņa komisija vēlēšanu dienā sniedz attiecīgajai republikas pilsētas vai rajona vēlēšanu komisijai un kas uzrādītas šīs instrukcijas pielikumā, ierakstāmas vēlēšanu gaitas protokolā.
28. Vēlēšanu dienā pēc pulksten 8.00 vakarā pēc iecirkņa slēgšanas iecirkņa komisija uzsāk balsu skaitīšanu Saeimas vēlēšanu likumā un Centrālās vēlēšanu komisijas attiecīgajā instrukcijā noteiktajā kārtībā.
29. Ja nepieciešams, iecirkņa komisija saskaņā ar likuma «Par pilsētu, rajonu, pagastu vēlēšanu komisijām un vēlēšanu iecirkņu komisijām» 22.pantu balsošanas procesa un balsu skaitīšanas nodrošināšanai pieaicina civildienesta ierēdņus un citus speciālistus no vēlētāju vidus.
30. Balsošanas procesa un balsu skaitīšanas nodrošināšanai pieaicinātajām personām jāatbilst likuma «Par pilsētu, rajonu, pagastu vēlēšanu komisijām un vēlēšanu iecirkņu komisijām» 6.panta noteikumiem, un tās var uzsākt

darbu pēc tam, kad ir noslēgts darba līgums ar pagasta vai pilsētas vēlēšanu komisijas priekšsēdētāju.

31. Katras pieaicinātās personas pienākumus nosaka darba līgums. Iecirkņa komisijas priekšsēdētājs atbild par to, lai pieaicinātās personas precīzi izpildītu uzdotos pienākumus un ievērotu likumu.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Arnis Cimdars

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre Agrita Ērgle

Instrukcija Par balsu skaitīšanu Saeimas vēlēšanās

I. Vispārīgie noteikumi

1. Balsu skaitīšanu vēlēšanu iecirkņi Latvijā uzsāk tūlīt pēc vēlēšanu iecirkņa slēgšanas pulksten 8.00 vakarā, ārvalstīs — pulksten 8.00 vakarā trešajā dienā pēc vēlēšanu dienas.
2. Skaitīšanu izdara iecirkņa komisijas atklātā sēdē. Netraucējot komisijas darbu, sēdē var būt klāt novērotāji no politiskajām organizācijām (partijām) un to apvienībām, kā arī šo organizāciju (partiju) vai apvienību teritoriālajām struktūrvienībām, kurām ir juridiskās personas tiesības (turpmāk — pilnvarotie novērotāji), Centrālās vēlēšanu komisijas locekļi un tās pilnvarotas personas, attiecīgās republikas pilsētas, attiecīgā rajona, rajona pilsētas vai pagasta vēlēšanu komisijas locekļi un žurnālisti.
3. Pirms balsu skaitīšanas iecirkņa komisija:
 - 1) noslēdz balsotāju sarakstus un pēc tam, kad iecirkņa komisijas priekšsēdētājs ir pārbaudījis to pareizību, tos parakstījis un apzīmogojis, novieto sarakstus vienkopus;
 - 2) savāc vienkopus apzīmogatās neizmantotās un sabojātās vēlēšanu aploksnes;
 - 3) visus neizmantotos vēlēšanu materiālus un veidlapas novieto tā, lai tie netraucētu balsu skaitīšanu.

II. Balsu skaitīšana vēlēšanu iecirknī

4. Par balsu skaitīšanu iecirkņa komisija raksta balsu skaitīšanas protokolu (iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolu un balsu skaitīšanas galīgo rezultātu protokolu) divos eksemplāros.
5. Pirms tiek atvērtas vēlēšanu kastes, iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā ieraksta šādas ziņas par vēlēšanu aploksnēm:
 - 1) no vēlēšanu komisijas saņemto vēlēšanu aplokšņu skaitu (A1 rinda);
 - 2) apzīmogoto vēlēšanu aplokšņu skaitu (A2 rinda);
 - 3) pāri palikušo neapzīmogoto vēlēšanu aplokšņu skaitu (A3 rinda);
 - 4) pāri palikušo apzīmogoto vēlēšanu aplokšņu skaitu (A4 rinda);
 - 5) sabojāto vēlēšanu aplokšņu skaitu, pret kurām vēlētājiem atkārtoti izsniegtas aploksnēs (A5 rinda);
 - 6) vēlētājiem izsniegto vēlēšanu aplokšņu skaitu (A6 rinda).

Ar komisijas zīmogu apzīmogoto vēlēšanu aplokšņu skaitu norāda pēc vēlēšanu gaitas protokolā izdarītajiem ierakstiem par vēlēšanu aplokšņu apzīmogošanu.

Vēlētājiem izsniegto vēlēšanu aplokšņu skaitu aprēķina aritmētiski, no tā vēlēšanu aplokšņu skaita, kas saņemts no vēlēšanu komisijas (A1 rinda), atņemot pāri palikušo neapzīmogoto (A3 rinda), pāri palikušo apzīmogoto (A4 rinda) un sabojāto vēlēšanu aplokšņu skaitu (A5).

Ja neizmantotās neapzīmogotās vēlēšanu aploksnēs atrodas neatvērtā tipogrāfiskā iesaiņojumā, iecirkņa komisija tās nepārskaita, bet, ja iesaiņojums ir atvērts, — saskaita.

6. Pāri palikušās ar iecirkņa komisijas zīmogu apzīmogatās vēlēšanu aploksnēs dzēš, nogriežot to augšējo labo stūri. Šādi dzēš arī sabojātās vēlēšanu aploksnēs, kuru vietā vēlētāji saņēmuši citas. Tādā pašā kārtībā dzēšamas arī visas neizmantotās vēlēšanu zīmes, kas atrodas vēlēšanu iecirknī.

7. Pēc balsotāju sarakstiem, kas aizpildīti vēlēšanu iecirkņi, nosaka balsotāju skaitu iecirkņi un ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (B1 rinda).

Pēc balsotāju sarakstiem, kas aizpildīti vēlētāju atrašanās vietā, nosaka balsotāju skaitu katrai vēlēšanu kastei atsevišķi un ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (B2; B3 rinda).

Pēc tam aritmētiski summē balsotāju kopskaitu un ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (B4 rinda).

Balsu skaitīšanas protokolā ieraksta balsotāju sarakstos izdarīto kopējo atzīmju skaitu par vēlētājiem atkārtoti izsniegtajām aploksnēm (B5 rinda).

8. Pēc tam iecirkņa komisija pēc balsu skaitīšanas protokolā norādītās kontroles metodikas pārbauda ierakstu pareizību.
9. Ja pēc norādītās kontroles metodikas kontrolskaitļi attiecībā uz vēlēšanu aploksnēm nesakrīt, skaitīšanu atkārtoti. Ja pēc vairākkārtējas skaitīšanas un pārbaudes kontrolskaitļi nesakrīt, par to izdara ierakstu vēlēšanu gaitas protokolā. Pēc tam atsevišķi iesaiņo dzēstās neizmantotās apzīmogatās vēlēšanu aplokšnes un dzēstās sabojātās vēlēšanu aplokšnes, kā arī neizmantotās neapzīmogatās vēlēšanu aplokšnes un dzēstās vēlēšanu zīmes.
10. Neizmantotās dzēstās vēlēšanu zīmes, neizmantotās un sabojātās vēlēšanu aplokšnes iesaiņo kastēs, aptinot ar auklu un tās galus nostiprinot ar uzlīmi, uz kuras ir iecirkņa komisijas zīmogs un iecirkņa komisijas priekšsēdētāja vai sekretāra paraksts.

Uz katra iesaiņojuma norāda tā saturu, bet uz iesaiņojumiem, kuros atrodas aplokšnes, — arī to skaitu.

11. Pēc minēto ziņu ierakstīšanas iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā (4.lpp.) un vēlēšanu aplokšņu un neizmantoto vēlēšanu zīmju iesaiņošanas atver vēlēšanu kastes un šīs instrukcijas 12.punktā norādītajā kārtībā skaita vēlēšanu aplokšnes.
12. Atsevišķi skaitāmas vēlēšanu aplokšnes, kas izņemtas no vēlēšanu iecirkņa telpās izmantotās vēlēšanu kastes, un tās vēlēšanu aplokšnes, kas izņemtas no vēlēšanu kastes, kura izmantota balsošanai vēlētāju atrašanās vietā. Ja

balsošanai vēlēšanu atrašanās vietā izmantotas vairākas vēlēšanu kastes, vēlēšanu aplokšnes no tām skaitāmas atsevišķi. Ja vairākas vēlēšanu kastes izmantotas vēlēšanu iecirkņa telpās, vēlēšanu aplokšnes no tām skaitāmas kopā.

Ja vēlēšanu kastēs tiek atrastas vēlēšanu zīmes bez aplokšnes, tās dzēšamas šīs instrukcijas 6.punktā noteiktajā kārtībā un iesaiņojamas 10.punktā noteiktajā kārtībā. Par šo faktu izdara ierakstu vēlēšanu gaitas protokolā.

13. No katras vēlēšanu kastes izņemtās vēlēšanu aplokšnes, tās neatverot, sašķiro derīgajās un nederīgajās (14.punkts), saskaita un ieraksta iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā derīgo vēlēšanu aplokšņu skaitu (C1 — C3 rinda). Pēc tam aritmētiski saskaita un ieraksta protokolā derīgo vēlēšanu aplokšņu kopskaitu (C4 rinda).
14. Par nederīgām uzskatāmas tās vēlēšanu aplokšnes, kas nav apzīmogotas ar attiecīgās iecirkņa komisijas zīmogu.
15. Nederīgās vēlēšanu aplokšnes neatver, iesaiņo un apzīmogo šīs instrukcijas 10.punktā noteiktajā kārtībā, uz iesaiņojuma norādot, ka saini atrodas nederīgās vēlēšanu aplokšnes, kā arī to skaitu. Nederīgo vēlēšanu aplokšņu skaitu ieraksta iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā (D1 — D3 rinda). Pēc tam aritmētiski saskaita un ieraksta protokolā nederīgo vēlēšanu aplokšņu kopskaitu (D4 rinda).
16. No katras vēlēšanu kastes izņemto derīgo vēlēšanu aplokšņu skaitam jābūt vienādam ar attiecīgajā balsotāju sarakstā ierakstīto vēlēšanu skaitu vai mazākam par to.

Ja kādā vēlēšanu kastē derīgo vēlēšanu aplokšņu skaits ir lielāks par balsotāju sarakstā ierakstīto vēlēšanu skaitu, iecirkņa komisija izdara attiecīgu ierakstu vēlēšanu gaitas protokolā un par to nekavējoties paziņo attiecīgās pilsētas vai attiecīgā pagasta vēlēšanu komisijai. Turpmākā skaitīšana un visas citas darbības attiecībā uz šādās vēlēšanu kastes saturu jāveic atsevišķi, ierakstot skaitīšanas rezultātus atsevišķā balsu skaitīšanas protokolā (divos eksemplāros).

Pēc tam derīgās aploksnes no visām kastēm var apvienot, izņemot šā punkta otrajā daļā norādīto gadījumu.

17. Noplēšot vēlēšanu aploksnes iezīmēto malu, iecirkņa komisija atver derīgās vēlēšanu aploksnes un vienlaikus pārbauda, vai kādā no tām nav vairāk par vienu vēlēšanu zīmi vai arī tā nav tukša.

Ja kādā vēlēšanu aploksnē ir vairāk par vienu vēlēšanu zīmi, vēlēšanu zīmes ievieto atpakaļ vēlēšanu aploksnē un šādas aploksnes nekavējoties nodod komisijas priekšsēdētājam, kurš tās numurē un izdara uz tām atzīmi «vairākas zīmes», novieto atsevišķi, pēc tam saskaita un to skaitu ieraksta iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā (E rinda).

Ja kādā vēlēšanu aploksnē netiek atrasta neviena vēlēšanu zīme, šīs aploksnes nodod komisijas priekšsēdētājam, kurš tās numurē un izdara uz tām atzīmi «tukšas», novieto atsevišķi, pēc tam saskaita un to skaitu ieraksta iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā (H rinda).

Pārējās aploksnes pēc vēlēšanu zīmju izņemšanas nav jā saglabā, izņemot tās, kurās atrasta viena saplēsta vēlēšanu zīme. Šīs aploksnes kopā ar vēlēšanu zīmēm nododamas iecirkņa komisijas priekšsēdētājam.

18. Pēc tam, kad atvērtas visas derīgās vēlēšanu aploksnes, iecirkņa komisija izlemj jautājumu par šīs instrukcijas 17.punkta otrajā daļā minēto vēlēšanu zīmju derīgumu.

Ja kādā vēlēšanu aploksnē ir vairāk par vienu vēlēšanu zīmi un turklāt tās nav vienādas pēc satura (arī pēc izdarītajām atzīmēm), tās visas atzīstamas par nederīgām.

Ja vēlēšanu aploksnē ir vairākas pilnīgi vienādas vēlēšanu zīmes, par derīgu uzskatāma viena no tām, bet pārējās atzīstamas par nederīgām.

Iecirkņa komisija lēmumu pieņem par katras vēlēšanu aploksnes saturu, norādot, kāda iemesla dēļ un cik vēlēšanu zīmes atzītas par nederīgām. Komisijas balsošanas rezultātus ieraksta vēlēšanu gaitas protokolā.

19. Uz katras nederīgās vēlēšanu zīmes izdarāma atzīme «Nederīga», ko paraksta iecirkņa komisijas priekšsēdētājs vai sekretārs. Nederīgās vēlēšanu zīmes apzīmē ar numuru daļskaitļa veidā, kur skaitītājs ir

aploksnes kārtas numurs un saucējs — vēlēšanu zīmes kārtas numurs aploksnē (piemēram, aploksnē nr.4 atrastas trīs dažādas vēlēšanu zīmes, tās numurējamas šādi: 4/1, 4/2, 4/3).

20. Iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā atsevišķi ieraksta to derīgo (F rinda) un nederīgo (G rinda) vēlēšanu zīmju skaitu, kuras izņemtas no vēlēšanu aploksnēm ar vairākām vēlēšanu zīmēm.

Pēc tam vēlēšanu aploksnes ar nederīgajām vēlēšanu zīmēm, kā arī vēlēšanu kastē atrastās tukšās aploksnes iesaiņojamas šīs instrukcijas 10.punktā noteiktajā kārtībā, uz iesaiņojuma norādot nederīgo vēlēšanu aploksņu un nederīgo vēlēšanu zīmju skaitu.

21. Pārējās no vēlēšanu aploksnēm izņemtās vēlēšanu zīmes sašķirojamas derīgajās un nederīgajās vēlēšanu zīmēs. Par nederīgām uzskatāmas:

- 1) saplēstas vēlēšanu zīmes;
- 2) vēlēšanu zīmes no citiem vēlēšanu apgabaliem.

22. Par katru saplēsto vēlēšanu zīmi vai vēlēšanu zīmi no cita vēlēšanu apgabala iecirkņa komisija pieņem lēmumu un nederīgās vēlēšanu zīmes dzēš šīs instrukcijas 19.punktā noteiktajā kārtībā. Tad iecirkņa komisija šīs vēlēšanu zīmes saskaita un to skaitu ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (J un K rinda).

23. Iecirkņa komisija aritmētiski saskaita visas par nederīgām atzītās vēlēšanu zīmes un to kopskaitu ieraksta iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā (L rinda).

24. Iecirkņa komisija saskaita visas derīgās vēlēšanu zīmes un to kopskaitu ieraksta iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā (M rinda).

25. Kad visas ziņas par vēlēšanu aploksnēs atrastajām vēlēšanu zīmēm ierakstītas iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā, iecirkņa komisija pēc norādītās kontroles metodikas pārbauda ierakstu pareizību un, ja nepieciešams, izdara atkārtotu skaitīšanu.

26. Pēc pārbaudes nederīgās vēlēšanu zīmes iesaiņojamas šīs instrukcijas 10.punktā noteiktajā kārtībā, uz iesaiņojuma norādot, ka saini atrodas nederīgās vēlēšanu zīmes, kā arī to skaitu.
27. Iecirkņa komisija derīgās vēlēšanu zīmes sašķiro pa kandidātu sarakstiem.
Tad saskaita par katru kandidātu sarakstu nodotās derīgās vēlēšanu zīmes un to skaitu ieraksta protokolā (N aile). N ailē ierakstīto vēlēšanu zīmju kopskaitam jāsakrīt ar M rindā ierakstīto derīgo vēlēšanu zīmju skaitu.
28. Iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolu paraksta visi iecirkņa komisijas locekļi, kuri piedalās sēdē. Iecirkņa komisijas priekšsēdētājs paraksta un apzīmogo katru protokola lappusi.
29. Pēc iepriekšējās balsu skaitīšanas protokola parakstīšanas iecirkņa komisija kopējo derīgo vēlēšanu zīmju skaitu (M rinda) un par katru kandidātu sarakstu nodoto derīgo vēlēšanu zīmju skaitu (N aile) nekāvējoties paziņo attiecīgās pilsētas vai attiecīgā pagasta vēlēšanu komisijai.
30. Ziņas par balsu skaitu, kas nodotas par katru kandidātu sarakstu, izliekamas vēlēšanu iecirkni redzamā vietā.
31. Pēc tam iecirkņa komisija var izsludināt pārtraukumu. Par to izdarāma atzīme vēlēšanu gaitas protokolā. Uz pārtraukuma laiku, vēlēšanu materiāli iesaiņojami (32. — 34.punkts).
32. Atsevišķi iesaiņo par katru kandidātu sarakstu nodotās vēlēšanu zīmes, uz iesaiņojuma norādot kandidātu saraksta nosaukumu un vēlēšanu zīmju skaitu.
33. Pēc tam vēlēšanu kastē ievieto:
 - 1) derīgās vēlēšanu zīmes;
 - 2) šīs institūcijas 20. un 26.punktā minētās nederīgās vēlēšanu zīmes;
 - 3) balsu skaitīšanas protokolu;
 - 4) balsotāju sarakstus.

34. Vēlēšanu kasti aizzīmogo ar iecirkņa komisijas zīmogu. Klātesošajiem pilnvarotajiem novērotājiem arī ir tiesības aizzīmogot vēlēšanu kasti ar saviem zīmogiem, un par to izdarāma atzīme vēlēšanu gaitas protokolā.

Vēlēšanu materiālus uz sēdes pārtraukuma laiku atstāj policijas vai Zemessardzes un vismaz viena iecirkņa komisijas locekļa uzraudzībā.

35. Pēc pārtraukuma iecirkņa komisija pārbauda, vai nav bojāts kastes zīmogojums. Par pārbaudes rezultātiem izdarāma atzīme vēlēšanu gaitas protokolā.

Ja kastes zīmogojums ir bojāts, par to paziņo attiecīgās pilsētas vai attiecīgā pagasta vēlēšanu komisijai, pārskaita vēlēšanu materiālus katrā iesaiņojumā un to skaitu salīdzina ar ierakstiem iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā.

36. Iecirkņa komisija pēc pārtraukuma balsu skaitīšanas galīgo rezultātu protokolā ieraksta iepriekšējās balsu skaitīšanas protokolā fiksēto derīgo (M rinda 6.lpp.) un nederīgo (L rinda 6.lpp.) vēlēšanu zīmju skaitu. Tad pārskaita derīgās vēlēšanu zīmes par katru kandidātu sarakstu un to skaitu ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (S aile 11.lpp.). Pēc tam aritmētiski saskaita visas derīgās vēlēšanu zīmes un to skaitu ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (P rinda 10.lpp.). Iecirkņa komisija no jauna saskaita nederīgās vēlēšanu zīmes un ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (R rinda 10.lpp.).

37. Tad iecirkņa komisija pēc balsu skaitīšanas protokolā norādītās kontroles metodikas pārbauda ierakstu pareizību. Ja skaits nesakrīt, skaitīšanu atkārti, līdz dažādi skaitītāji divas reizes pēc kārtas iegūst vienādu rezultātu. Nederīgās vēlēšanu zīmes no jauna iesaiņojamas šīs instrukcijas 10.punktā norādītajā kārtībā.

38. Iecirkņa komisija vēlēšanu zīmes, kas nodotas par katru kandidātu sarakstu, sašķiro divās grupās — grozītās un negrozītās.

Par grozītām uzskatāmas vēlēšanu zīmes, kurās vēlētājs preti kāda kandidāta uzvārdam izdarījis atzīmi «+» vai svitrojis kandidāta vārdu vai uzvārdu. Visas pārējās vēlēšanu zīmes uzskatāmas par negrozītām.

Vēlēšanu zīmes pēc šķirošanas atkārtoti pārbauda cits komisijas loceklis.

39. Vispirms saskaita negrozītās vēlēšanu zīmes atsevišķi par katru kandidātu sarakstu un to skaitu ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (T aile). Pēc tam saskaita grozītās vēlēšanu zīmes par katru kandidātu sarakstu un to skaitu ieraksta balsu skaitīšanas protokolā (U aile).
40. Kad šis ziņas ierakstītas, iecirkņa komisija pēc balsu skaitīšanas protokolā norādītās kontroles metodikas pārbauda ierakstu pareizību. Ja skaits nesakrīt, skaitīšanu atkārt.
41. Pēc ierakstu pareizības pārbaudes atsevišķi iesaiņo (10.punkts) par katru kandidātu sarakstu nodotās negrozītās vēlēšanu zīmes, uz iesaiņojuma norādot kandidātu saraksta nosaukumu un negrozīto vēlēšanu zīmju skaitu.
42. Grozītās vēlēšanu zīmes katram kandidātu sarakstam skaita atsevišķi. Vispirms kandidātu saraksta grozītās vēlēšanu zīmes sašķiro trīs grupās . attiecībā uz saraksta pirmo kandidātu:
- 1.grupa — preti kandidāta uzvārdam nav izdarītas nekādas atzīmes (V aile);
 - 2.grupa — preti kandidāta uzvārdam ir izdarīta atzīme «+» (Z aile);
 - 3.grupa — kandidāta vārds vai uzvārds svītrots (X aile).
- Attiecīgās grupas vēlēšanu zīmes saskaita un rezultātu ieraksta balsu skaitīšanas protokolā. Pēc tam aritmētiski saskaita šos skaitļus un summu ieraksta protokolā (Y aile).
43. Pēc balsu skaitīšanas protokolā norādītās kontroles metodikas pārbaudāma ierakstu pareizība attiecībā uz katru kandidātu.
44. Tādā pašā veidā no jauna sašķiro, saskaita un pārbauda vēlēšanu zīmes secīgi par katru nākamo kandidātu attiecīgajā kandidātu sarakstā.
45. Šādu vēlēšanu zīmju šķirošanu, skaitīšanu un pārbaudīšanu par katru kandidātu sarakstu atkārti vismaz divas reizes, turklāt atkārtoto šķirošanu, skaitīšanu un pārbaudīšanu izdara cits skaitītājs. Ja skaits nesakrīt, šķirošanu un skaitīšanu atkārt.
46. Pirms balsu skaitīšanas protokola parakstīšanas vēlreiz pārbauda visu ierakstu pareizību pēc balsu skaitīšanas protokolā norādītajām kontroles

metodikām. Pārbaudi izdara iecirkņa komisijas priekšsēdētājs un iecirkņa komisijas loceklis, kurš šo pārbaudi nav izdarījis iepriekš.

47. Balsu skaitīšanas protokola abus eksemplārus paraksta visi iecirkņa komisijas locekļi, kuri piedalās sēdē. Iecirkņa komisijas priekšsēdētājs paraksta un apzīmogo katru balsu skaitīšanas protokola lappusi.
48. Pēc balsu skaitīšanas protokola parakstīšanas atsevišķi iesaiņojamas (10.punkts) par katru kandidātu sarakstu nodotās grozītās vēlēšanu zīmes, uz iesaiņojuma norādot, par kuru kandidātu sarakstu tās nodotas, kā arī šo vēlēšanu zīmju skaitu.
49. Pēc tam iesaiņotās grozītās vēlēšanu zīmes, negrozītās vēlēšanu zīmes, nederīgās vēlēšanu zīmes, nederīgās vēlēšanu aplokšnes, balsotāju sarakstus un balsu skaitīšanas protokola vienu eksemplāru iesaiņo kopā vienā sainī (ja nepieciešams — vairākos sainīos), bet neizmantotās vēlēšanu zīmes, neizmantotās apzīmogatās un bojātās vēlēšanu aplokšnes sasaiņo kopā citā sainī. Neizmantotās neapzīmogatās vēlēšanu aplokšnes iesaiņo atsevišķā sainī.
50. Katru sainī aizzīmogo ar iecirkņa komisijas zīmogu. Klātesošajiem pilnvarotajiem novērotājiem (2.punkts) arī ir tiesības aizzīmogat šos sainīus ar saviem zīmogiem. Par katra sainīa aizzīmogošanu izdara atzīmi vēlēšanu gaitas protokolā.
51. Iesaiņotos vēlēšanu materiālus un otru balsu skaitīšanas protokola eksemplāru iecirkņa komisijas priekšsēdētājs nogādā attiecīgās pilsētas vai attiecīgā pagasta vēlēšanu komisijai kopā ar pavadrakstu, kurā atzīmēts nosūtīšanas datums un laiks, kā arī tās personas vārds un uzvārds, ar kuru vēlēšanu materiāli nosūtīti, ja kādu iemeslu dēļ to nav darījis komisijas priekšsēdētājs.

Kopā ar vēlēšanu materiāliem ar atsevišķu pavadrakstu vēlēšanu komisijai nogādājamas neizmantotās neapzīmogatās vēlēšanu aplokšnes.

III. Rajona pilsētas un pagasta vēlēšanu komisijas darbība balsu skaitīšanas procesā

52. Rajona pilsētas un pagasta vēlēšanu komisija, pieņemot no iecirkņa komisijas vēlēšanu materiālus un balsu skaitīšanas protokolus:
- 1) fiksē, kad un cik saņēms saņemti vēlēšanu materiāli;
 - 2) pārlicinās, vai protokolā norādītais vēlēšanu iecirknī saņemto vēlēšanu aplokšņu skaits (A1 rindā) sakrīt ar to skaitu, ko vēlēšanu komisija izsniegusi attiecīgajai iecirkņa komisijai;
 - 3) pēc balsu skaitīšanas protokolā (4.lpp.) norādītās kontroles metodikas pārbauda, vai aprēķini par vēlēšanu aplokšņu skaitu izdarīti pareizi.
53. Ja balsu skaitīšanas protokolos norādītais vēlēšanu aplokšņu skaits nesakrīt ar to skaitu, ko vēlēšanu komisija izsniegusi attiecīgajai iecirkņa komisijai, vai arī nav pareizi veikts aprēķins, balsu skaitīšanas protokolu atdod iecirkņa komisijai kļūdu novēršanai, ja nepieciešams, nododot iecirkņa komisijas rīcībā vēlēšanu materiālus.
- Ja balsu skaitīšanas protokolā norādītais vēlēšanu aplokšņu skaits sakrīt ar to skaitu, ko vēlēšanu komisija izsniegusi attiecīgajai iecirkņa komisijai, un aprēķini izdarīti pareizi, vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs neiesaistotajā balsu skaitīšanas protokola eksemplārā norāda, kad saņemts protokols, un apstiprina to ar savu parakstu un vēlēšanu komisijas zīmogu.
54. Pēc tam, kad vēlēšanu komisija saņēmusi vēlēšanu materiālus no visu attiecīgajā pilsētā vai pagastā izveidoto vēlēšanu iecirkņu komisijām, tā sastāda pārskatu par vēlēšanu aplokšņu izlietojumu.
55. Pārskatā norādāmas šādas ziņas:
- 1) vēlēšanu iecirkņu skaits (A0 rinda);
 - 2) no rajona vēlēšanu komisijas saņemto vēlēšanu aplokšņu skaits (A7 rinda);
 - 3) iecirkņu komisijām nodoto vēlēšanu aplokšņu skaits (A8 rinda);

- 4) vēlēšanu aplokšņu rezerve,
kas atrodas vēlēšanu komisijas rīcībā (A9 rinda);
 - 5) iecirkņu komisijās saņemto vēlēšanu aplokšņu kopskaits (A10 rinda — no iepriekšējās balsu skaitīšanas protokoliem A1 rindu summa);
 - 6) no iecirkņu komisijām saņemto pāri palikušo neizmantoto vēlēšanu aplokšņu kopskaits (A11 rinda — no iepriekšējās balsu skaitīšanas protokoliem A3 rindu summa);
 - 7) balsotāju sarakstos ierakstīto vēlētāju skaits (B6 rinda — no iepriekšējās balstu skaitīšanas protokoliem B4 rindu summa);
 - 8) vēlēšanu kastēs atrasto derīgo vēlēšanu aplokšņu skaits (C5 rinda — no iepriekšējās balsu skaitīšanas protokoliem C4 rindu summa).
56. Pēc tam vēlēšanu komisija pēc pārskata veidlapā norādītās kontroles metodikas pārbauda ierakstu pareizību.
57. Pārskatu paraksta visi vēlēšanu komisijas locekļi, kas piedalās sēdē. Pārskats apstiprināms ar vēlēšanu komisijas zīmogu.
58. Rajona pilsētas vai pagasta vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs no iecirkņu komisijām saņemtos balsu skaitīšanas protokola neiesaiņotos eksemplārus un savu pārskatu nogādā rajona vēlēšanu komisijai.
59. Pēc tam, kad rajona vēlēšanu komisija ir paziņojusi, ka balsu skaitīšanas protokoli un pārskats ir sastādīti pareizi, rajona pilsētu un pagastu vēlēšanu komisijas šīs instrukcijas 51.punktā norādītajā kārtībā nogādā iesaiņotos vēlēšanu materiālus un neizmantotās neapzīmogatās vēlēšanu aploksnes rajona vēlēšanu komisijā.

IV. Balsu skaitīšana rajona vēlēšanu komisijā

60. Rajona vēlēšanu komisija, pieņemot no rajona pilsētu un pagastu vēlēšanu komisijām balsu skaitīšanas protokolus un pārskatus:
- 1) pārlicinās, vai pārskatā norādītais saņemto vēlēšanu aploksņu skaits sakrīt ar to skaitu, ko rajona komisija izsniegusi attiecīgās rajona pilsētas vai pagasta vēlēšanu komisijai;
 - 2) uz neiesaiņotā balsu skaitīšanas protokola norāda, kad tas saņemts rajona vēlēšanu komisijā, ko apstiprina vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs ar savu parakstu un zīmogu;
 - 3) pēc balsu skaitīšanas protokolā norādītās kontroles metodikas pārbauda tā pareizību.
61. Rajona vēlēšanu komisija veic iesniegto balsu skaitīšanas protokolu un pārskatu datorizētu apstrādi.
- Ja balsu skaitīšanas protokolā vai pārskatā tiek konstatētas kļūdas, rajona vēlēšanu komisija paziņo par to attiecīgajam rajona pilsētas vai pagasta vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam un uzdod tās novērst.
- Ja balsu skaitīšanas protokoli sastādīti pareizi, rajona vēlēšanu komisija to paziņo attiecīgās rajona pilsētas vai pagasta vēlēšanu komisijai un pieņem no tās vēlēšanu materiālus un neizmantotās neapzīmogatās vēlēšanu aploksnes, pieņemšanas - nodošanas aktā norādot, cik saņēms no katra vēlēšanu iecirkņa materiāli saņemti.
62. Kad balsu skaitīšanas protokoli un pārskati saņemti no visām rajona pilsētu un pagastu vēlēšanu komisijām un pārbaudīti, rajona vēlēšanu komisija sastāda savu balsu skaitīšanas galīgo rezultātu protokolu, ko paraksta visi rajona vēlēšanu komisijas locekļi un apstiprina priekšsēdētājs ar komisijas zīmogu.
63. Rajona vēlēšanu komisijas balsu skaitīšanas galīgo rezultātu protokols caurauklojams un auklu gali nostiprināmi ar uzlīmi, uz kuras ir rajona

vēlēšanu komisijas zīmogs un vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja vai sekretāra paraksts.

64. Balsu skaitīšanas galīgo rezultātu protokolu un tā ierakstu disketē kopā ar iecirkņu komisiju balsu skaitīšanas protokoliem un rajona pilsētu un pagastu vēlēšanu komisiju pārskatiem par vēlēšanu aplokšņu izlietojumu rajona vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs nekavējoties nogādā Centrālajā vēlēšanu komisijā.
65. Pārējos vēlēšanu materiālus un neizmantotās neapzīmogatās vēlēšanu aplokšnes rajona vēlēšanu komisija nodod Centrālajai vēlēšanu komisijai pēc atsevišķa rīkojuma.

V. Balsu skaitīšana republikas pilsētas vēlēšanu komisijā

66. Republikas pilsētas vēlēšanu komisija, pieņemot no iecirkņu komisijām balsu skaitīšanas protokolus:
 - 1) fiksē, kad un cik sāņos saņemti vēlēšanu materiāli no katras iecirkņa komisijas;
 - 2) pēc balsu skaitīšanas protokolā norādītās kontroles metodikas pārbauda tā pareizību;
 - 3) pārlicinās, vai protokolā norādītais saņemto vēlēšanu aplokšņu skaits sakrīt ar to skaitu, ko republikas pilsētas vēlēšanu komisija izsniegusi attiecīgā vēlēšanu iecirkņa komisijai.
67. Republikas pilsētas vēlēšanu komisija veic iesniegto balsu skaitīšanas protokolu datorizēto apstrādi.

Ja balsu skaitīšanas protokolā tiek konstatētas kļūdas, republikas pilsētas vēlēšanu komisija paziņo par to iecirkņa komisijas priekšsēdētājam un uzdod iecirkņa komisijai tās novērst, ja nepieciešams, nododot tās rīcībā vēlēšanu materiālus.

68. Kad balsu skaitīšanas protokoli no visām iecirkņu komisijām saņemti un pārbaudīti, republikas pilsētas vēlēšanu komisija sastāda savu balsu skaitīšanas galīgo rezultātu protokolu, ko paraksta visi republikas pilsētas vēlēšanu komisijas locekļi un apstiprina vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs ar komisijas zīmogu.
69. Republikas pilsētas balsu skaitīšanas galīgo rezultātu protokols cauraukrojams un auklu gali nostiprināmi ar uzlīmi, uz kuras ir republikas pilsētas vēlēšanu komisijas zīmogs un vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja vai sekretāra paraksts.
70. Balsu skaitīšanas galīgo rezultātu protokolu un tā ierakstu disketē kopā ar iecirkņu komisiju balsu skaitīšanas protokoliem republikas pilsētas vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs nekavējoties nogādā Centrālajā vēlēšanu komisijā.
71. Pārējos vēlēšanu materiālus un neizmantotās neapzīmogatās vēlēšanu aploknes republikas pilsētas vēlēšanu komisija nodod Centrālajai vēlēšanu komisijai pēc atsevišķa rīkojuma.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs A.Cimdars

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre A.Ērgle

Title: Instrukcijas par vēlēšanu
Author(s): Central Election Commission
Place of Pub.: Latvia
Publisher: Central Election Commission
Year: 1998 Language: Latvian
Country/Topics: Latvia
Description: instructions for ~~the~~ voting
in the parliamentary elections

PASŪTĪTĀJS: CENTRĀLĀ VĒLĒŠANU KOMISIJA
IZDEVĒJS: AS McAbols
PASŪTĪJUMA Nr. 1998.1896.7200
IZDEVĒJDARBĪBAS LICENCE Nr. 2-0669